

कर्मफलैः शरीरैस्तत्संबन्धिभिः सखदुरैश्चहीनं अशरीरं वावसंतं न प्रिया प्रिये स्पृशत इति श्रुत्युक्तोऽयमर्थः ॥२३॥ गुणानि ईश्वरात्परं श्रेष्ठं अतएव गुणहीनं तथापि अयस्कांतन्यायेन गुणा
ध्यक्षं गुणानां नियामकं माहेश्वरं महेश्वरस्यापि पदं पदनीयं ईश्वरग्रास इति श्रुतः ॥२४॥ कारणस्य ईश्वरस्य गुरुं नियतारं लोकश्च लोकांतश्च तयोः कारणं अभूतं वर्तमानं ॥२५॥ अक्षरं जीव
स्ततोऽप्यक्षरं शिवः स एवाक्षराक्षरं अयत्तं प्रधानं यत्तु उपादानादक्षरादिकं भवति तमहं कारणं ब्रुवे ॥२६॥ प्रत्यक्षमिति लिंगं शिवमूर्तं ज्ञापकं विग्रहं भगेन अंकितं प्रत्यक्षं पश्य पिंडिका लिंगा
काराजलधारान्वभगाकारेति लोकि कं प्रत्यक्षं शास्त्रीयं प्रत्यक्षं तु श्रुतिः प्रामाण्यं प्रत्यनपेक्षत्वात् पदं यद्विष्णोरुपमं निधायितेन पासिगुह्यं नाम गोनामिति अस्यार्थः यत्तु यतो हेतोः विष्णोः
पदं स्थानं प्रतिमेति यावत् ततः स्युपस्थं विष्णुर्यो निं कल्पयति तिमंत्रवर्णात् उपमं निकटे स्थित्वा मातिवेष्टयतीत्युपमं कृत्वा निधायि निहितं अडभावश्चादसः तेन हेतुना त्वंगोनां इन्द्रिया

कर्मयज्ञक्रियायोगैः सेव्यमानः सुरासुरैः ॥ नित्यं कर्म फलैर्हीनं तमहं कारणं वदे ॥ २३ ॥ स्थूलं सूक्ष्ममनोपम्य मग्राद्यं गुणगोचरं ॥ गुणहीनं गुणाध्यक्षं परं
माहेश्वरं पदं ॥ २४ ॥ विश्वेशं कारणं गुरुं लोका लोकांतकारणं ॥ भूताभूतभविष्यच्च जनकं सर्वकारणं ॥ २५ ॥ अक्षराक्षरमव्यक्तं विद्याविद्येकृताकृते ॥ धर्मा
धर्मोऽयतः शक्रतमहं कारणं ब्रुवे ॥ २६ ॥ प्रत्यक्षमिह देवं द्रुपश्य लिंगं भगो कितं ॥ देवदेवेन रुद्रेण सृष्टि संहारहेतुना ॥ २७ ॥ मात्रापूर्वममाख्यातं कारणं लोक
लक्षणं ॥ नास्ति चे शास्त्रं शक्रतं प्रपद्यदीच्छसि ॥ २८ ॥ प्रत्यक्षं ननु ते सुरेश विदितं संयोगलिंगोद्भवं त्रैलोक्यं सविकारनिर्गुणगणं ब्रम्हादिरेतोद्भवं
यद्गुरुं द्रुता शविष्णुसहिता देवाश्च देवैश्चरानान्यत्कामसहस्रकल्पितधियः शंसन्ति ईशास्त्रं ॥ तं देवं सचराचरस्य जगतो व्याख्यातवेद्योन्तमं का
मार्थी वर्यामि संयतमना मोक्षाय सद्यः शिवः ॥ २९ ॥ हेतुभिर्वा किमन्यैस्तेरीशः कारणकारणं ॥ न शश्रु मयदन्यस्य लिंगमभ्यर्चितं सुरैः ॥ ३० ॥

णां मध्येय द्रोण्यमवाच्यमिन्द्रियं भगं लिंगं पासिरक्षसितन्नाम च पासि तत्रापि भगसंयोगात् भगवानिति नामधारयसि लिंगरूपत्वाच्च लिंगमिति विवेकः भगलिंगसमुदायेपि
लिंगमिति नामच्छत्रिणो यांतीनि वल्लिगसमवायादेव ज्ञेयं तच्चेभगो कितं लिंगं रुद्रेण रुद्रात्मना विभूतं ॥ २७ ॥ एतदेव विवृणोति मात्रेयादिना लोको भगलिंगसंयोगजो यस्मा
दृश्यते तस्मादस्य कारणमपि तादृशमेवावुमेयमित्यर्थः लक्षणं ज्ञापकं ॥ २८ ॥ प्रत्यक्षमिति सार्धं संयोगलिंगोद्भवं भगलिंगयोः संयोगात्सकं यल्लिंगं तदुद्भवं विकारो माया
भगं निर्गुणं चैतन्यं तयोर्गणः समुदाय ईश्वरस्तत्सहितं सविकारनिर्गुणं त्रैलोक्यं ब्रम्हादीनां रेतसा उद्भूतं यस्य तत्तथा संधिरार्षः ननु मनोः प्राक्सां कल्पिकी सृष्टिस्तत ऊर्ध्वमेथु
नी समर्थे तत्कथं ब्रम्हादिरेतोद्भवं मिति तत्राह कामसहस्रकल्पितधिय इति तत्रापि काम इच्छा तथा सहसंभूय इच्छावता ब्रम्हमहं द्रुदिना पुरुषेण धियो मात्राः पुत्रादयः कल्पिता
इति कामयोनिः कामी बीजप्रद इति अस्ति लिंगोद्भवत्वमित्यर्थः अतस्ते ब्रम्हादयोपि ईशाद्भगलिंगसंघातरूपास्तरं कारणं स्वरूपमात्रं न शंसन्ति असंधिरार्षः फलितमाह तमिति ॥ २९ ॥
शिष्टैरभ्यर्चनीयत्वादपि लिंगस्य कारणत्वमित्याह हेतुभिरिति ॥ ३० ॥